

M A G Y A R
K U R I R

MDCXCIX-dik

ESTENDÖRE.

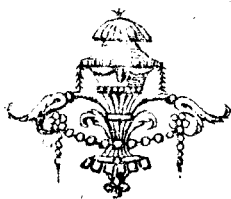
D. DECSY SÁMUEL

ÉS

PÁNTZÉL DÁNIEL

ALTAL

IV. FERTÁLY ESZTENDŐ.

BÉTSBEN,

1799.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj
 Nro. 27.

A FELS. R. TSASZARNAK ÉS A KIRALYNAK
 KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Kedden Octobernek 1-ső napján,
 1799-ik esztendőben.*

Hadi Történetek.

Arról a' dologról, a' mit a' közelébbi Ujj-
 ságunkban egy pár sorsal említettünk volt, hogy
 Lovasság' Generálissa *Melas* a' Frantziákat *Coni*
 környékénn erőssen meg-verte volna, az ólta a'
Bétsi fő Hadi Cancellária egy *Extrablatt*ban a'
 következőket hirdette-ki: —

„Minekntánna Gen. *Melas* a' kémekek meg-
 sgyező vallás.tételeikből által látta volna azt,
 hogy az ellenség a' *Stura*' völgyénn számoson
 gyülekezzék özléze, és segítő tsoportokat gyüly-
 tsön magához: ehezképpell Gen. *Melas* is még
 eleintev *Gottesheim* Generálist 7 Batalionokkal

és egy Dragonyos Regementtel ezen völgynek végeihez el küldötte, olyan rendelést adván elibe, hogy *Fossano* és *Savigliano* között alkalmas helyre szálljon, és onnét az ellenség' mozgulásait szoros szem-ügyenn tartsa. —

„Az ellenség itt a' mi szélső posztjainkat, nevezetesen az ő jobb szárnyok felől, Sept. 14-dikénn valósággal meg is támadta; hanem, mint-hogy nevezett Generálisunk, a' szélső posztok vezérlésére kívántató tapasztalásnak halzonra való fordítása mellett, a' környéknek természeti minemüségét is szorossan ismérte: az ellenség ehez képpelt az ő nagyobb ereje mellett is nem volt oly állapotba, hogy ezen két nevezetes ponton, *Ceva*, *Civita* és *Uscigliano* között foglalhas-
sa. —

„Mint-hogy azonközben az ellenség még több segítő csoportokat is gyűlytött magához, és az itt álló ellenséges sereg már 15000 emberekre szaporodott volt: ennek meg-pondolása, 's egy-fzersmind az is, hogy ez a' környék itt mindenütt keresztül-kasul árkolva és bokrokkal elborittatva lévén, a' mi népünk a' nagyobb számu ellenséges seregtői könnyen meg-kerültethetett volna, arra határozták *Gottesheim* Generálist, hogy magát a' táborhoz közelébb huzza; a' mint is hogy ő, *Saviglianót* még azon elfve felé, *Fossanót* pedig ejfél után, oda hagyja. —

„Ily környülállások között érkezett-meg *Gen. Melas* a' táborral Sept. 16-dikénn *Asti* és az után *Alba* felől, *Bra* mellé; és noha nem gyanittathatott is az, hogy népünket ezen fekvésében az ellenség az ő fenn említett csoportjával meg-támodni mérélné: az a' környülállás mindaz-által, hogy az ellenség a' *Stura* völgyében öszfze gyülekezett, hogy magát gyanitható-képpen, a' *Pignerolé* mellett fekvő ellenséges csoporttal, és azzal a' csoporttal is, a' melly a' *Genuai* vidékekről *Piemont* felé vette utját, öszfze tsatol-

ni szándékozna, figyelemeteffé tette *Melas* Generális; ki is ehhez képpell meghatározta, hogy, minekelülte az ellenség a' maga tzeljának elérésére időt nyerhetne, ezt, a' *Stura* völgyében a' többektől el-izakafizódva fekvő és igen előre nyomúlt ellenséges tsoportot, meg-támadja. —

Egy ezen tzelhoz mérseklett része tehát táborunknak két izakafizokra oliztatvatván, útnak indítottak, olyan parantsolattal, hogy egyik az O.izág-útann *Savigliano*, a' másik pedig *Fossano* felé tartson. —

„A' *Fossano* felé útazó izakafizt Gen. *Kray*, a' másikat pedig Gen. *Melas* vezérelte. —

Ezen két izakafizok dél-elotti *Libra* indultak meg a' táborból, és elfvéli 5-tödfélkór érkeztek a' ki-rendelt helyre; *Savigliano*-nak megtámadtatása 5 orakor kezdődött-el. Ezen izakafiznak a' *Fürstberg* és *Stuart* Regementjeik formálák leg első tsoportiát, 's-mindent el követtek, a' mit csak egy vitéz és hérosi bátorsággal bíró feregtől várni lehetett. Az Obersterjeik ezen két Regementeknek Gr. *Auersberg* és *Weber*, valamint minden más több Stáb-tisztek, példáját mutatták a' izemélyes bátorságnak és el-tökelieltségnek. Az ellenség azonban nagy alkalmassággal védelmezte magát, és tsak azután vesztette-el a' rendet, minekatáuna Flügel-Adjutás Májor *Brusch*, a' Gen. *Melas*' parantsolatjára, a' *Stuart* Regementjének egy Batallionnyával és a' *Lobkowitz* Dragonyolainak egy Tzugjával, igen alkalmatosan az ellenségnek jobb szárnyára tsapott, a' mely is ekkór, két ágyuit hátra hagyván, a' *Maire* vize felé kezdette futását venni. A' bál szárnya azönközben az ellenségnek még mind védelmezvén itten magát, ez ellen a' *Schiafinatti*' Granatéros Batallionnya rendeltetett-ki, a' mely is pengő muzsika-szó mellett és egy lövés nélkül, tsak bajonéttokkal rohánván néki az ellenségnek, ez ily módon min-

denült meg-verettetett, hátra-nyomattatott, 's a' miéink az ő előbb el-hagyott *Saviglianói* poszt-jokat, ismét el-foglalták. A' bé-következett éjj-szaka nem engedte a' miéinknek, hogy az el-szélesztett ellenséget üzőbe vehették volna. — Azonközben olyan hirt vett *Fossano* felől is G. *Melas*, hogy itt is jó következással koronázta-tott légyen meg a' Gen. *Kray*' vezérlése alatt a' miéink' probája; melyhez képpost az ellenség *Fos-sanót* is még azon éjjel ki-üresítvén, oda a' miéink más nap' reggel bé-szállottanak.

„Itt *Fossanónál* az *Alvintzy* és *Huff* Rege-mentek tettek leg többet a' tsatának szerentsés végz. *Béla Gaj* és *General Krayer* *Sacken-dorfaak*, a' ki az Avangardát vezérelte, 's-en-nek alkalmatosságával a' lábánn egy sebet ka-pott, vité ségét, bé-látását, és böltséffégét, va-lamint szintén a' *Schrökinger* és *Adorian* *Obers-tereknek* felette díszéretes magok viseletjüket, eléggé nem magasztalhatja.

„Az ellenség' vesztsége 1000 holtakból és sebessékből, és 900 el-fogattattakból állott: és még sokkal többől fogott volna állani, ha a' bé-következett éjjszaka, a' rend nélkül futó ellenség-nek, szolgálatjára nem lett volna. — „A' mi vesztséünk, 92 holtakból, 528 sebesekből, és 63 nem-találtatókból, mind együtt 683 emberekből, állott.

„Majd ugyan ezen időben, ugy mint Sept. 15 dikénn nyomult *Pignerolo* mellől egy számos ellenséges tsoport *Airasco* felé is elő, a' hol né-künk egy kistsív, gyalogságból és a' 7 dik *Hu-szár Regimentből* álló tsoportunk állott; a' mely-nek szélső posztjait vizsgálva is nyomta ugyan: hanem, a' mikor onnét *Scalengá*hoz közelíteni kezdett volna, 's már az ország-út mellett fron-tot formáló kezdett, és sok Vadászokat előre küldött volna, ötet a' feljebb említett *Huszár Re-*

gementnek Oberstere 's-egyzersmind az egész tsoportnak Komendánssa *Schauroth*, egész egy kártáts-lövésnyire közelíteni meg-engedte, az után a' miéinkkel lévő 6 ágyukból reá tüzeltetni kezdett, 's-egyzersmind a' Hufzároknak is egy szárnyával, az ő bal szárnyára vágatott, oly hatasoson, hogy ezen ellenséges tsoport is, noha az éjjelnek bé-következéséig folytatott tsatázás után, magát egészfzen vízfza vonta, mely által Oberster *Schauroth* oly állapotba helyheztetődött, hogy előbbeni szélső vigyázó helyeit ismét elfoglalhatta. —

„Ezen expeditziót, a' melyben 400 meg-öltett és sebbe esett emberekbe, telt az ellenség' vesztése, maga az ellenséges fő vezér Gen. *Championet* fogta vezérelni: 1 Kapitánnya, 1 Hadnagya, 2 Strazsamesterjei, és 40 köz-emberei, estek fogságra. —

„A' mi vesztésünk ezen alkalmatossággal, nem feles vólt: az ellenség' vesztésének ellenben, minthogy kártáts-ágyuink jól tzeosztattak, és lovas tsoportjaink az ellenség közzé fürgén bé-vágtak, nagyobbnek kellett lenni. —

„Az ezen alkalmatossággal meg ditsértettek között, név szerént elő hozattatnak, az említett 7-dik Hufzár Regiment' Májorja Gr. *Montecuculi*, és az *Erdödy* Hufzárak közzül fő Hadnagy *Warga*, 's-több mások.

Olofz Ország.

Még *Novi* mellöll így irt volt egy Cs. Királyi tizt, tsak hamar az ott folyt véres ütközet után: —

„A' Frantzia tiztek, a' magok tsoportjaiknak egyik szárnyaikról a' másra nyargodozva, meg szünés nélkül kiáltozták, hogy: ma nékiek vagy gyözniek, vagy meg halbiók kell. — „Mi (így szoll ez a' Cs. Kir. tizt), egy leg igazibb érte-

lemben vétetett kétségbe-esett sereggel, kentele-
 nítettünk viaskodni, a' ki azért akart ki rontani
 a' bértzek közzül, rész szerént, hogy *Tortona*
 várát az ostrom alóll fel-oldozza, rész szerént
 pedig, hogy jól lakhassék egyszer, a' mit tsele-
 kedni t. i. már néhány hetek óta nem volt mód-
 ja. Az ő frontjaik' hátok megett, pálinkával ter-
 helt öszvérek' állottanak, a' mely bővön osto-
 gattatott-ki a' katonák között. *Austriai* és *Orosz*
 bátorság kivantatott arra, hogy egy ily kétség-
 be-esett tábor, 4 vers-béli hijab- való meg-tá-
 modtatás után is, meg veretethessék. — Lovaik
 és izamaraik nem lévén elégséges a' Frantziák-
 nak, a' mi el-fogattatjaink kenyszerítették a' Fran-
 zia sebeseket *Génuai* felé vízfűzre hordani: ha-
 nem az után, gondolinható keppen azért, hogy
 nem volt mivel tartsák őket, a' mi el-fogattat-
 jainkat, csak egy *recepisséért*, mind vízfűzre bo-
 zátották a' Frantziák." —

Mekkora lehetett a' *Génuai* vidékekenn az
 éhség, meg lehet csak ebből is eléggé itélai, hogy
 a' *Novinál* el-fogattatott Frantziák a' magok val-
 lás tételek szerént már néhány napok alatt nem
 ettek volt kenyeret, lavaikat is pedig csak a'
 füvonn és fák leveleivel táplálták. — „Ha né-
 mely *Orosz* születésű frökevényeknek hinni lehet,
 a' kik nagy izámmal pártolnak hozzánk által a'
 Frantziáktól, ezek, a' *Novi* mellől való vízfűzre-
 takarodás' alkalmatosságával, oly nagy ehséget
 kentelemtettek szenvedni, hogy lavaikat nyuz-
 ták és eték — a' katonák, már sem tisztjeikkel
 sem Gónerálissaikkal nem gondoltak, hanem va-
 lamint a' *Commilláriusokkal*, szintugy bántak
 ezekkel is — fegyvereiket el-bányták, és, kezei-
 ket logászva, futottak haza felé: hanem az *Alpe-*
sekenn, *Gen. Championet*' által ismét öszfűzre fog-
 doztattak."

Batava Respublika.

Mely hathatóson, dolgoztanak légyen az Anglusok Aug. 27 dikénn és Sept. 10-dikénn ezen Respublikának ismét a' régi Szövetséges Belgiummá való vilázzá-tornalásánn, már néhány-izór elő-belzéllettük. Említett érdemelnek meg a' következő, noha már régitske, környülállások is: —

Leg erősebben meg-illetődtek a' kormány mellett ülő Batavusok az ő majd egész hajós seregeknek az Anglusok' kezere lett jutásánn. Képzelné lehet, mely indulattal olvasták az ő Directoriumok és Képviselő Tanácsaik az *Admiral-Story* tudósításából az e' fele meg-jegyzéseket, hogy t. i. a' *Hollandus* Matrozok az Anglus hajók' közelítésekör, egész ágyu-töltéseket lármás öröm-kiáltások között hajgáltak-ki a' tengerbe, 's hogy ugyan ezen Matrozok, mikor látták volna, hogy némely tífzijeik még azon tanakoznak, hogy magokat az Anglusok ellen védelmezzék, 7-tet közzüllök azonnal a' tengerbe vetettek, a' kik közzül 6 tot tsak ugyan ki-fogtak a' vízbül életben az Anglusok, 's-több e'-félék.

A' Sept. 10 dikénn az *Alkmaari* hadi lineánál folyt igen véres ütközetről, már most világossabban és környülállásosabban ezeket írhatjuk: —

„Hágából Sept. 14-dikénn: — „A' Frantzia és Batavus egyesült seregek' tsatázása 10-dikben, az Anglusokkal a' leg hevesebb volt; reggeli 4 orakór kezdödvén dél utánni 5-tig tartott; már még hajnali 3-kór levelet irt a' fő vezér Frantzia Gen. *Brüne* a' Batavus Directorokhoz, oly jelentéssel, hogy ő azon izempillantatban minden felell meg támadni készül az Anglus seregeket. A' bal izároyát az egyesült seregnek, a' hól tsupa Frantziák voltak, t. i. 7000 embereket, *G. Vandam-*

me, a' tábor' derekát, mellyet a' *Gröningából* jött Hollandusok formáltak, Gen. *Dumonceau*, a' jobb szárnyát pedig, a' hol a' *Hágaiak* állottanak, Gen. *Daendels*, vezérelték. Az egész egyesült Frantzia és Hollandus sereg, 26 ezer emberből állott. Az elsők ezek között, *Petten* és *Campe* felé rukkoltak, a' hol magokat az Anglusok mind az ugy nevezett *Zype*-töltösse előtt, mind magán a' töltésenn, mind pedig a' töltés megett, leg keményebben el-sántzolták volt. Itt eleinten erőt vett volt (irja a' *Hágai* tudosító) a' mi bal szárnyunk; már a' töltés előtt lévő battériákat és sántzokat is el-foglalta volt, hanem a' töltés előtt, az Anglusoknak árról tétett kemény agyuzások, és két Anglus Fregátoknak a' portokra izogáló szakadatlan tüzelése miatt, meg nem állhattott. Ez a' szakasz sok kárt vallott. A' többek között 30 Granatérosok, a' kik ufzás által próbáltak a' tsatornánn a' töltésre keresztül rontani, és ott egy battériát el-foglalni, mind egyig oda vesztek. Itt kapott a' nem rég ide érzezett Frantzia Generál *David* is halálos sebet. A' táborunk' dereka sem volt szerentsébb, a' hól Gen. *Dumonceau*, noha már néhány Auglus szélső sántzokat el-foglalt volt, két batalionoktól illendően nem segítettvén, az el-nyert sántzokat hasonló-képpen oda hagyni kényszerítettet. A' Gen. *Daendels*' vezérlése alatt lévő jobb szárnyunknak próba tétele, egészen semmire kellő volt, mivelhogy az egyik része az egész rendet el-vesztette, a' más része pedig, még tsatába sem elegyedett. Vesztésünk, szorosan meg nem határozthatatik: de igen feles volt; minthogy a' fő vezér *Brune* maga, a' Frantziák vesztését 650, a' Hollandusokét 450, mind együtt 1100, sebbe-esett emberekre teszi. Félő, hogy holtjaink' száma is fel-telik ennyire. — "

„Szükség (szoll továbbá a' tudósító) hogy mind főkevényeink, min pedig egyéb kötelességeik ellenteseledők, szoros rá-mára vonattassanak: a' 6-dik Brigadának 2-dik, és 3 dik Brigadának 1-ső batalionya, már vissza küldettek a' tábortól. Egy Al-tiszt, azért, hogy a' tábor megett rossz híreket terjesztett-el, *Alkmaarban* már meg-lövöldöztetett, 50 emberek pedig a' Gen. *Daendels'* szakaszából, azért, hogy elszaladássok közben sok házakat fel-prédáltak, *Alkmaarban* hadi Itélő-szék' elibe állítottak. — „Most már mind két Fél az ujj segítséget, az Anglusok t. i. az Oroszokat, a' Hollandusok pedig a' Frantziákat várják, és azonnal ismét nagy tsatát lehet vélni. —

„Gen. *Daendels*ről azt mondják, hogy egy vak-lövést kapott volna a' 10-diki tsatában, de bizonyos nem lehet tudni felőlle. — „A' Gen. *David* fejit egy kártáts golyobis érte, és az egyik karjának alsó részze, egy ágyu-golyobis által szakasztott ketté. — „Az Anglusok' vesztese ez úttal nem lehet, a' Frantziákéhoz és Hollándusokéhoz hasonlítottva, igen nagy, minthogy ezek lévén a' támadók, amazok tsak a' battériák megöll, és tsak ágyu-tüzzel dolgoztak.

Alkmarból, Sept. 11-dikénn: — „Ha minden tsoportjaink (igy szoll egy Hollándus Ujjsag-le-vél) a' tegnapi tsatázásban kötelességeiket megtették volna: győzedelmünk nem lett volna kétséges. De bosszankodva fogja hallani a' nemzet, hogy a' *Batavus* fegyvereseknek egy részze, magát, ezen nevezetre érdemlenné tévén, árulás vagy félelmesség által a' jó ki menetelt semmivé tette. Nevezetesen azon lántzoknak elvesztését, a' melyeket Gen *Dumonceau* már elfoglalt volt, egy Batalion okozta. Ez már vissza is küldetett a' tábortól, és 14 tisztek 's-köz

emberek, a' kik a' meg-szaladásra az első jelt adták vólt, már meg lövöldeztettek.,,

Gen. Brune, a' Batavusok' Directoriumához — Alkmaarból Sept. 11-dikénn: — „

„Hazafi Directorok! A' tegnapi tsatázás re-ánk nézve végződött volna szerentsésen, ha minden isoportjaink egy formálog meg-tették volna kötelésségeiket. Akár mi lett légyen ennek az oka, elég hozzá, hogy előbbeni fekvéseinket meg-tartván, némely ujabb posztokat is foglal-tunk, a' melyek közelébb fekülznek az ellenség-hez. Vagynak oly isoportjaink is, melyek jól viselték magokat, és ezekben találatnak oly em-berek, kik név szerént meg-neveztetődni vités-ségékért meg érdemlik. Minhelyett az Ofztályok-tól a' tudósítások bé-érkeznek, meg fogom írni néktek az olyanokat, a' kik ditséretet érdemel-nek. A' semmire-kellőknek ei kell távozni a' tá-bortól, mely meg-esvén, reméllem, hogy jó vég-gel fognak iparkodásaink meg-koronaztatni.“

A' hadi szállásról Sz. Pancrasból, Sept. 12-dikénn este: — „

„A' Gen. *Daendels'* fő hadi száliása itt va-gyon, mely annak bizonyysága, hogy ő másfél orányival előbb rakkólt. Itt vagyon Frantzia Gen. *Barbou* is. A' tsalárd láрма, a' mely a' félelmes híreket okozta vólt, már ki-tanultatott, hogy mi vólt légyen. A' Gen. *Daendels'* hátulsó szakafészánál egyfzer tsak hirtelen ez a' kiáltás kezdetett hallatni: *Ezek Anglusok; minket körül keritenek!* melynek hallására a' gyalogságnak egy része meg-futamodván, nagy rendetlenséget okozott. Egy Strázsamester már meg lövetett; több Stáb- és Fő- tisztek áreltomba vagynak; egy Hadi Itélő-szék, hozzá fogott a' tábor' jobb szárnyánál az inquiráláshoz, &c.,,

Anglia

A' Londonból jött levelek Sept. 13-dikáig szollának. Lehetetlen elegendően le-írni, azokat az örvendetes illuminátziókat, ágyuzásokat, 's-minden a'féle vigasságokat, a' melyeket a' majd csak egy pár napok alatt oda érkezett sok gyözedelmi hírekkel telyes Udvari rend kívül való Ujjasg levelek (*Extrablattok*) gerjesztettek. — A' *Tippo Saib* Napkeleti Indiai Fejedelem' tőkélletes meg-gyözettetése; az ő fő lakó várossának *Seringapatnam*nak, egész ott lakó Familiájának, kintseinek, az Anglusok' kezére való jutása; a' *Hollandiába* vonatkozó *Szeirensis* kibszállás; azok a' *Nelson* Admirálifól a' Nápolyi kikötő-helyből érkezett tudósítások, a' melyek szerént ez a' Királyi birodalom a' Frantziák kezéből ki-vétetvén, előbbeni állapotjára ismét visszaf. állított; így szintén az *Ausztriai* és *Orosz* egyesült seregeknek *Novi* mellett a' Frantziákon vett gyözedelme — mind ezek az örvendetes dolgok, ugy mondván csak egy pár napok alatt adtak különös Udvari tudósításokban tudokra a' *Londoni* lakosoknak. A' *Hollandiába* lett ki-szállásnak hire, egy este érkezett-meg a' *Londoni* Admiralitáshoz, 's-még azon estvéli 9 orakor, mely itt ritka történet, mind az *Ártilleristák*' seregénél, mind pedig a' *Tower*ből, hafogatták az ágyuk' dörgései a' levegőt. — Hanem mind ezekről a' jövő postánn bővebben fogunk írni.

Az Anglus seregek vesztése Aug. 27-dikéán, a' *Helderre* való ki-szállás' alkalmatosságával, a' feljebb említett Udvari tudósítások szerént, ennyiből állott: *Oberflieutenant Smollet*, 2 más fő-, és 4 al-tisztekkel, 's-még 31 köz emberekkel együtt, el-estenek. Meg-sebessedtek, *Gen Pulteney*, *Oberst. Macdonald*, *Hope*, *Murray*, 's mások, mind együtt 18 fő tisztek, 24 al-tisztek -

335 köz emberek: nem találtatták 26 köz emberek. Valami 20 emberek, kik közt tisztek is voltak, a' ki-szállás-közben a' vízbe veszttek.

A' mi *Tippo-Saib* Fejedelmet illeti, mig az *officialis* tudósításokat az ő esetéről közölhetnők a' Kurir olvasóival, előre röviden ezeket írhatjuk: — Az ő lakó várossát *Seringapatnamot*, *Harris* és *Stuart* Anglus Generálisok, Május 4-dikénn vették-meg a' le-rontott fal' nyílásánn való bé-rohanás által; maga *Tippo-Saib* is ezen bé-rohanás közben öletett-meg; holt teste a' bástyánn a' több meg-öletettek között találtatott-meg, és az után hozzá-illő tisztelességgel el-temetett; az ő egyik fia, a' melyik az utóbbi hadakozás alkalmatosságánn *Major-General* Cullisnál kezességet viselt, magát *Seringapatnam'* várának kapujában adta mostan ismét fogságra; a' többi fiai is *Tippo* Fejedelemnek, a' kik külömb-külob helyekénn külömb-külob *Indus*-tsopor-tokat vezéreltek az Anglus fereg-ek ellen, meghalván az ő Attyok' szerentsétlenségét, magokat többire mind fogságra adták — mint mindezek, a' Gen. *Harristól*, a' Generál-Gubernátorhoz Lord *Morningtonhoz Madrasba*, küldetett *officialis* tudósításban, környülállásoson olvastatnak.

Frantzia Ország.

Azon 5 Spanyol linea hajókról, a' mellyek eddig a' *Rocheforti* kikötő helyben mulattak, azt mondják a' Párisi levelek, hogy azok szerentessen bé mentenek a' *Bresti* kikötő helybe.

Azok a' Generálisok, Generál-Adjutánsok, és több fő tisztek, a' kiket a' Párisi Directorium Hollandiába küldött, *September 11-ik* napján utaztak Brüsszelenn keresztül.

Egy Párisi közönséges levél meg hazuttolja azokat, a' kik azt költötték, hogy néhai *VI. Pius*

Pápa' teltére eleven méz öntetett volna, és azt állítja, hogy azt a' vele együtt számkivetéft szenvedett Korinthiai Püspök, és a' Spanyol Követ bé balzsamoztatván, és fő papi köntösébe fel öltöztetvén, ón-koporsóba helyeztették, 's-ezt bé petsételték.

General *Bernadotte* hadi minifter, a' mostanában Frantzia fő vezérekhez küldött levelében ekként kívánta őket vigasztalni: „Elevenen érzem, *ugymond*, én a' ti szomorú állapotba lett helyheztetésteket, 's magam is nagyon fajnállak titeket; azt akarom mondani, jól tudom, hogy a' katonaság' táplálására szükséges dolgok ellopattak, el tékozoltattak, és hogy jó ruházat helyett, *otsmány rongy* adatott adnak, jól tudom hogy zsoldjok el vonatott, a' lovasságra semmi gond nem vólt, az ispotályok el romlottak, az ártilléria el adatott; egy szóval, jól tudom, hogy a' hadi szolgálatnak minden réizei zürzavarba vóltak. Hanem bizzon az ármádia a' mostani Kormányfzék' igafságos vóltába, ez bizonyosan meg fogja a' ti méltó panaszaitokat enyhíteni, a' zsold ki fog a' katonának fizetödni, elegendö elefég fog bé szereztetödni, a' lovasság jó állapotba tétetödni, az artilléria fel állittatni és el indittatni. Egy szóval, a' jó fundus szerentsébb folyamatot fog a' hadakozásnak adni. s. a. t.“ (De hogy fogja tellyesíteni ezen biztatását *Bernadotte*, holott maga is ki tétetett Minifterségébül.)

A' 13-dik és 15-dik Septemberi, *Párisi* levelek, igen lármás állapotban írják lenni ott a' környülállásokat. — „*Bernadotte*, a' Hadi Minifter (igy szollanak ezek), és *Lefebvre*, a' *Párisban* fekvö seregök' vezére, le-tétettek, és az első helyébe *Marescot* Hadi-minifterré, a' második' helyébe pedig Gen. *Macdonald*, *Párisi* vezérré, nevezettek. Ez a' dolog sokaknak nem tetszik, mint p. o. Gen. *Jourdánnak*, és más hozzá hasonló

gondolkodásuaknak sem. A' *Salm* palotájában tartató popularis gyűlésnek, ülése volt 15-dikre virradó éjjel, a' hol az Öt-százak' Tanátsa béli Képviselők közzül is két százan voltak jelen, és reggeli 4 orakor o'zlottak-el.

Gen. Jourdan az Öt-százak' Tanátsában hofszason beszélt, Sept. 13-dikéna, a' hazát fenvegető veszélyekről: — „Már rég hogy veszélyt forral (igy szoll) néztek ez árulás; a' szabadság mindenütt fenyegettetik, a' politikai gyűlések elnyomattatnak; a' Royálisták' öfzsze-esküvése orgánizálta magát, és annak Commissiója Párisban vagyon; s-a' Képviselő Tanátsok mind ezeket még is halgatással nézik, &c. Utoljára projectálta *Jourdan* egy decretálni kell: hogy a' haza veszedelembe vagyon, és hogy egy 9 személyekből álló Commissiót kell ki-nevezni, a' mely mondja-meg azokat az eszközöket, melyek által a' haza ki-ragadtathatik a' veszedelemből. — Igen heves vételkedésekre adott ez a' projectom alkalmatosságot, a' melyek néhány napokig folytak, míg végre voxolás által igazítódott-el a' dolog. Azok győzedelmeskedtek, a' kik azt vitatták, hogy még nintsen a' haza veszedelembe. A' *Jourdan*' projectoma ellen 245, mellette 171 votumok voltak. — Sept. 14-dikénn is hevesen beszélt *Jourdan*, a' midőn a' *Bernadotte*' és *Lefebvre*' le-tétetéseiket hántorgatta.

Magyar Ország.

Tek. Gömör Vármegyében, Nagy-Röczen lakó *Bartó András* Úrnak, Tek. Beregh Vármegyében lévő *Bilkei* Fiscalis pórziót, donatzió mellett, kegyelmesen conferálni méltóztatott Felsőges Úrnak.